

Inspirace z Vídně i Kodaně: Česká města mohou růst chytře a udržitelně

16.6.2025 - | Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

Věděli jste, že městská hromadná doprava patří v největších městech České republiky k nejlepším v celém regionu střední a východní Evropy? Obyvatelé Prahy, Brna i Ostravy ji v konkurenci 25 evropských měst využívají nejčastěji k dennímu dojíždění nejen za prací. Zároveň platí nejnižší cenu v poměru ke svým příjmům, protože MHD je radnicemi nejvíce dotovaným způsobem dopravy v celém regionu. Také tuto informaci se mohli dozvědět návštěvníci brněnského veletrhu URBIS.

Odborníci z Centra pro regionální rozvoj na jednom z mnoha stánků v brněnských veletržních prostorách podávali zájemcům o čerpání evropských peněz detailní informace a další poradenství, navíc v rámci diskuzního bloku **Sociální inovace a rozvoj odolných sídel** ukázali příklady z Česka i ze zahraničí, kde se daří sociální projekty uvádět úspěšně do praxe.

Zvyšování kvality života ve městech

Právě koncept chytrých měst nemá být zaměřen jen na využívání moderních technologií, ale především má jít o **zvyšování kvality života jejich obyvatel**. Generální ředitel Centra pro regionální rozvoj Petr Štěpánek odmítl, aby současná česká a moravská sídla řešila jen opravy chodníků a kanalizací, protože to považuje v dnešní době za samozřejmost.

Radnice se mají zaměřovat na další témata. „Co nás trápí je demografie, některá města se smršťují, jiná naopak trpí deficitem bydlení,“ zdůraznil a dodal, že **vyrovnávání rozdílů mezi různými regiony** v České republice ale i v celé Unii je základním smyslem a cílem kohezní politiky.

Kodaň a Vídeň jako inspirace

Návštěvníkům veletrhu doporučil návštěvu dánské metropole Kodaně, která kromě technologických novinek klade důraz na to, aby se ve městě žilo obyvatelům dobře i díky **péči o veřejný prostor**. **Pozitivní inspiraci** lze hledat také v nedaleké **Vídni**, která svým obyvatelům s ohledem na demografické změny nabízí například hřiště pro seniory, kde se mohou přiměřeně ke svému věku protahovat a cvičit.

Tradici výstavby sociálního bydlení Vídeň započala už před sto lety projektem Karl-Marx-Hof, ve kterém je 1 272 bytů. Ukázkovým příkladem výstavby nových čtvrtí je také Seestadt Aspern. Projekt se zaměřil na moderní a chytrý urbanismus s cílem vytvořit čtvrt pro 20 tisíc lidí.

„Udržitelné a pěkné město není samozřejmost,“ konstatoval Petr Štěpánek a dodal, že sídla v České republice mají potenciál pro to, aby je turisté navštívili alespoň na jeden den nejen kvůli památkám, ale i pro nové a zajímavé architektonické počiny. **Rozvoj veřejného prostoru nepotřebuje náročné investice**, spíše ale **odvážný přístup a kreativitu**.

Dobré projekty podpořené z IROP

Dalším z řečníků byl ředitel řídicího orgánu IROP z Ministerstva pro místní rozvoj Rostislav Mazal. Prezentoval **příklady dobré praxe chytrých projektů**, které byly financovány prostřednictvím

IROP. Jako jeden z příkladů zvyšování kvality života ve městech podpořených z evropských prostředků jmenoval parkovací věž pro kola v Poděbradech, Kolín zase modernizoval přestupní terminál pro autobusy a vlaky.

V celé řadě měst prostředky z **IROP** podpořily **zvýšení kvality MHD**. Ostrava se stala po Londýně druhým městem v Evropě, jež umožnila platit lidem za jízdenky přímo ve vozech kartou. Dalšími oblastmi, kde evropské peníze pomáhají, je sociální a zdravotní sféra a ve velké míře také investice do zlepšování kvality vzdělávání.

CRR jako průkopník využívání AI ve státní správě

Na závěr v rámci debaty o rozvoji sídel vystoupili Miloš Šenkýř a Antonín Nešpor z CRR, kteří představili konkrétní příklady využití umělé inteligence (AI) při administraci fondů. CRR patří mezi první úřady v celé EU, které **systematicky využívá nástroje AI ke zlepšení a zefektivnění své agendy i vnitřních procesů**.

Miloš Šenkýř, který je vedoucím rozvoje Centra, zdůraznil, že zavádění a používání AI není složitou záležitostí, pokud má úřad státní správy jasnou **koncepci, plán, cíl a motivované lidi**.

Antonín Nešpor, jenž je ředitelem programové podpory a monitoringu, zase vysvětlil, jak konkrétně AI **pomůže při posuzování žádostí o dotace** v rámci aplikace na kontrolu dat ANAKONDA. Projekt se testoval tři měsíce. Aplikace může v rámci CRR ročně zkontrolovat na čtyři tisícovky žádostí. Hlavní benefit používání AI spočívá v tom, že dochází k **výrazné úspoře peněz i času**.

Vzdělávání zaměstnanců v oblasti používání prvků umělé inteligence zase **zvyšuje osobní produktivitu zaměstnanců**, kteří mohou svůj čas věnovat místo rutinních úkolů dalším kreativním nebo strategickým činnostem. „*Pokud chcete zavádět AI, musíte zaměstnance vzdělávat, bez toho to nepůjde,*“ zdůraznil Šenkýř.

<https://crr.gov.cz/inspirace-z-vidne-i-kodane-ceska-mesta-mohou-rust-chytre-a-udrzitelne>